

הלכות שבת סימן שבר

ולא דורסין דהיינו שדורס לו מאכל בנרנוו ילמקום (כה) שאינו יכול להחזירו אבל מלעיטין. לאין מאסירים את העגלים אבר מלעיטין. אויה המראה (כו) למקום שאינה יכולה להחזיר הלעטה למקום שהיא יכולה להחזיר. הגם * דין (כו) תרנגולים ואווזים קדן עגלים (מכרי"ל): * י' מותר ליתן מאכל (כה) בניהם של תרנגולים: * י"א שאין נותנין מים ולא מזונות (כז) לפני דבורים ורא לפני ויני שובך ויוני עליה (ל) יולא לפני (ז) חזיר *אבל נותנין לפני אוויון ותרנגולים * ויוני בבייתן יוכן (לא) לפני (ח) כלב שמונותיו עליך: * י"ב ימותר * (לב) להאכיל (ט) תולעת המשי: * י"ג (לג) ימעמיד אדם בהמתו ע"ג עשבים מחוברים (לד) ולא היישין שמא יתלוש מהם * אבל לא ע"ג מוקצה מפני שאיסורו קל והיישין שמא יתן לה ממנו בידים ודוקא להעמידה על גביו ממש האבל (לה) לעבוד בפניה בענין שלא תוכל להמות אלא דרך שם מותר: * יד ינומלים מאכל מלפני חמור (לו) ונותנים לפני שור אבל אין נוטלים מלפני שור ליתן לפני חמור מפני שנמאם ברירי השור (לז) ואין ראוי עוד לחמור. הגה (י) ויש מחמירין ג"כ בשאר מיני בהמות ליקח מלפני אחת (לח) וליתן לפני אחת שאינה מינה (מרדכי פרק תולין וסמ"ג וסה"ט): * ט"ז יאסור (לט) לגרוף

צ ש זכרי" ק שס
במשנה ובגמ' זכרי"
ר משנה שס ובגמ'
וכבר יודעה ש שס
במשנה ת שס
בכרייתא
א שס במשנה ב שס
בכרייתא ג תשובה
כשם בעל העיטור
ובגמ' ר' למח בר
שלמה ר' שבת קכ"ב
ה שס ו שס ק"מ
משנה וכתפשה לה
אחי ז שס במשנה

באר היטב

כשבת שירה לפני העופות ואינו נכון שהרי אין מוונותן עליך מ"א פ"ט: (ע) תולעת. לפי שמונותיו עליך שאין לו מה שיאכל כי אם מה שנתן לו האדם: (י) ויש. ואין למחות ציד הנוגסים הימר

בל"ע פ"ג ועמ"ל: (ז) חזיר. דלרור היודי שמגדל חזירים ועבוי"ד ס' ק"י: (ח) כלב. לחי' כלב שאינו מגדלו בכיתו מותר דמנוה ליתן לו מזונות ועיין ס' ש"ח כס"י כ"ע. יש נוהגין לתת חמין

משנה ברורה

(כג) סרחא ימירה: (כד) שאינו יכול להחזירו. שחובב לה לפנים מבינת הבליעה: (כו) למקום שאינה וכו'. ומשמע בגמרא דכל שאינו מרביץ את הבהמה אין יכול לתמוך כ"כ בעומק ומקום שיכול להחזיר הוא: (כז) תרנגולים ואווזים וכו'. דהיינו שאסור לתחוב בנרום המחבל עד שלא יהיו זכילין להחזירו. ואווזות שמפעמים אותם והורגו בחול לאכול פ"י המראה ואין זכילין בענין אחר מותר לומר לעו"ג להמרותן משום אשר בע"ח אף לא ימרה אותן כ"א פ"א ביום אף שרגילין לאכול שני פעמים ביום כ"כ במשנת רמ"א ס' ע"ט ומשמע שם דאי ליכא ח"י שרי ההמראה אף ע"י ישראל משום אשר כע"ח וטוב לעשות פ"י קטן עכ"ל המ"א בסיומן ש"ה סק"ב אבל בספר ח"ר החמיר שלא להמרות ע"י ישראל וכדעת מהרש"ל האוסר בזה וכן בנתיב חיים מחמיר בזה אח"כ מלאחי במאירי ובחידושי הר"ן שדקם מחדש על שבת (כד) משמע ג"כ דעתם כדעת האוסרים ועיין בבה"ל: (כה) בפיהם. היינו למקום שיכולים להחזיר והוא הדין עלמו שזכר רמ"א מקודם וקלט פלא על רמ"א מה הוסיף בזה אחריו שזוכר בשו"ע בהדיוח ואפשר כדי שלא נעשה בכונת המחבר. ודע דהא שמעירין למקום שיכולין להחזיר היינו דוקא אם הוא והיר

באר הרב

בנרוו למקום שאינו יכול להחזיר אכל מרמכ"ם משמע דכיון שמאכליו הרבה כחאלק שלש ימים אפילו לא תחב בנרוו כלל ג"כ אסור ולפיכך יוד מפרש"י דהיה קשה לו מאי שוב אף דורסין דקח כמשנה אכל לדידים תרי מילי מינו: * למקום שיכולה להחזיר. בחיובי' מאירי משמע קח דדוקא ציד ולא כגלי: * דין תרנגולים ואווזים וכו'. עיין במשנה ברורה מש"כ בשם אר"ז ונתיב חיים לאסור המראה פ"י ישראל כשבת בכל גוונא ובספר שו"ר כרעה כתב בשם אר"ז שהגדולים דסולאו לא ילפינו לעולם שטובים על כלם איסורים וכו' וידוע שלפעמים הווש קוב ולאו אדעתיהו ואוי לזורים כשאינם נמתיים פ"ז: * ויוני בימות. שמגדלות אותן כתיב וכ"ז מייירי כשאינם על ק מוכח מא"ר ולענין אין זה צורך דכיון שגם של ישראל ואינם זכילין מהפקר כי יכיר דמותר לנעלוין לסתן להם מזונות ה"ז מותר לאדם אחר: * להאכיל תולעת המשי. עיין בכ"י דהיינו שנתן לפניהם עשבים לאכול ומאסור לפניהם עלי הותים חולתם פ"ג (וע"כ דהפזור מבוי לבו אוכלה דל"ה) היה הפזור אסור וכילל ולשן ככ"י דחוק מאד לפ"ו וע"ק] וכתב בכרי"ז יוכף לגרוף מתחתיהם שו"י העלים כפישים אפילו הם מאוסים שאינם ראויים לבאר כפי"ח אם תולעת המשי אינם אוכלים ביום הכהו עד שגרושו שו"ר העלים מתחתם ואז מחמירים בסתם גורסין אותן כלאחר יד שלא כדרך גרישתן בחול: * אבל לא פ"ג מוקף. עיין בחידושי' רע"א:

אז שלא לטלטלה דכל בע"ח הם מוקפים וכנ"ל בסיומן ש"ח ס"מ ע"ט: (ל) ולא לפני חזיר. דאין מוונותיו עליו לפי שאסור לגדלו וכדאיתא בה"מ סימן ח"ט. ואם (כו) נפלו לו בפרטיו חובו שמוחת להשהותן עד שימלא למכור כביוין מקרי מוונותן עליך ומותר ליתן להם מוונות: (לז) ואפילו כלב שאינו מגדלו בכיתו (כו) מותר דמנח קח"ג י"כ ליתן לו מזונות כמו שחול"ה שחם הקב"ה עליו לפי לגדל חזירים וכלב רע (אחרונים). יש נוהגין ליתן הקים לפני עופות כשבת שירה (כה) ואינו נכון שהרי אין מוונותן עליך: (לב) להאכיל וכו'. לפי שמוונותיהן עליך שאין לו מה שיאכל כ"א מה שנתן לו האדם ודמי לאווזין ותרנגולין. ובעלגול הם אסורין כשאר בע"ח [פמ"ג]: (לג) מעמיד אדם בהמתו. דאיתא במכילתא למען ימות יכול לא יינהנו חולש ועוקר כביב למען ימות ואין זה נוח אלא אשר: (לד) ולא היישין. דאיסורו חמיר וההיר ביה: (לה) לעמוד בפניה. כיון שאין קרוב לה כ"כ ליכא למיהם: (לו) ונותנים לפני שור. שאין השור מן החמור שאין מעיל ריר: (לז) ואינו ראוי עוד לחמור. רק (כט) ע"י הדחק ומתרה בהסס ודוקא לחמור שאינו מינו הוא קן במאכלו מפני הריר (ל) אבל לפני שור אחר שהוא מינו אינו קן מפני הריר ומותר לכו"ט: (לח) וליתן לפני אחרת. דשם יתגלו ריר בהאכל ויקון בו ויהיה הסרחא בהסס. וכתבו (לא) האחרונים דאין למחות ציד הנוהגין הימר דיש להם על מי לסמוך (לב) אם לא בנינים שמהלכס נמאם ברירין היואין מפיהם וקן בהם המין האחר שהוא נתן לפני: (לט) לגרוף האגס

שער הציון

(כג) לטוב ותו"ש וכן משמע מרש"י ובכרמ"ם איתא הפסג דגזרו שלא יאכל כדרך שמאכל בחול שחא יכוא לירי כחישת קטניות או לישת קמח: (כד) דכל חמילי דרמ"א הוא מזה דאחר שם כדף כ"ז ודלא לקיט כלפייהם מהלקיטין ליה ולזה לפש דהוא אפילו למקום שאין יכולין להחזיר והסס פירשו כבדאי דדוקא למקום שיכולין להחזיר והסס שהקשה רמ"א אח"י אחר בגמרא דלא תיבד ככר מתיכן וזו בחיובי' דין פ"ט: (כה) פ"ט: (כו) בכרי": (ל) מ"א: (כז) מ"א: (כט) ע"ו: (ל) מאירי: (לא) כ"ח וא"ר וב"א ומלאי' בגס המאירי הססיס ליתיר בהמ"ם: (לג) א"ר: